

**Ohjeistus
elintarvikkeiden
lahjoittajan
ja
ruoka-aputoimijan
yhteistyöstä**

SISÄLTÖ

- 1. YHTEISTYÖKUMPPANIN ETSIMINEN**
- 2. YHTEISTYÖSOPIMUKSEN TEKEMINEN**
- 3. ELINTARVIKKEIDEN LAHJOITUS- JA
VASTAANOTTO KÄYTÄNNÖSSÄ**
- 4. YHTEISTYÖN YLLÄPITO**

1. YHTEISTYÖKUMPPANIN ETSIMINEN

- Kun etsit ylijäämäruuan lahjoittajana tai ruoka-aputoimijana yhteistyökumppania, sinua auttaa:

Satakunnan yhteisökeskus
Otavankatu 5, 28100 PORI
p. 044 740 9922
toimisto@yhteisokeskus.fi
www.yhteisokeskus.fi

- **Lahjoittaja:** käytä apuna myös <https://ruoka-apu.fi> -sivustoa, josta löydät paikkakunnallasi/maakunnassasi toimivat ruoka-aputoimijat.
- **Ruoka-aputoimija:** Ilmoita toiminnastasi <https://ruoka-apu.fi> -sivustolla; hae käyttäjätunnus sivuston kautta ja pidä toimintasi sivustolla ajan tasalla. Palvelun käyttäminen on maksutonta. Ruoka-aputoiminnan näkyvyydellä vahvistat toiminnan jatkuvuutta ja sitoutat sidosryhmiä.
- Kun olet löytänyt itsellesi valitsemasi yhteistyökumppanin, ota yhteyttä heihin!

2. YHTEISTYÖSOPIMUKSEN TEKEMINEN

- Tehkää yhteistyösopimus AINA kirjallisena. Sopimuksesta käyvät selkeästi ilmi molemmat osapuolet, yhteystiedot, sovitut hakupäivät, -ajat ym. käytännöt sekä yhteistyön ehdot.
- Sopimuksia allekirjoitetaan kaksi (2) kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.
- Sopimus pohja on ohjeistuksen liitteenä.

3. ELINTARVIKKEIDEN LAHJOITUS- JA VASTAANOTTO KÄYTÄNNÖSSÄ

- Molemmat yhteistyön osapuolet toimivat lain ja viranomaissäännösten mukaisesti. Linkki ruokaviraston ohjeeseen ruoka-apuun luovutettavista elintarvikkeista (Eviran ohje 16035/2) www.ruokavirasto.fi
- Ohje on tarkoitettu sekä lahjoittajalle että vastaanottajalle. Liitä ohjeet esimerkiksi perehdytyskansioon tai sellaiseen paikkaan, jossa ne ovat jokaisen työntekijän saatavilla. Huolehdi, että ohje on aina ajan tasalla. Ruokaviraston ohje tämän ohjeistuksen liitteenä.
- Lahjoittaja vastaa elintarvikkeiden käsittelystä ja säilyttämisestä luovuttamiseen saakka. Ruoka-aputoimija vastaa lahjoituksesta ja sen turvallisesta säilyttämisestä, kun tuotteet on vastaanotettu.
- Lahjoittaja vastaa, että luovutushetkellä elintarvikkeet ovat laadultaan syömäkelpoisia. Vastaanottajalla on oikeus vastaanottohetkellä tarkastaa elintarvikkeet ja jättää epäkurantit elintarvikkeet lahjoittajalle.

3. ELINTARVIKKEIDEN LAHJOITUS- JA VASTAANOTTO KÄYTÄNNÖSSÄ

- Viimeinen käyttöpäivä -merkityt elintarvikkeet luovutetaan avunsaajalle ennen viimeisen käyttöpäivän umpeutumista, ellei niitä ole pakastettu. Viimeisen käyttöajankohdan ohittaneita tuotteita ei tule vastaanottaa lahjoittajalta muuten kuin jäädytettynä. Toiminnassa tulee huomioida, että kaikki elintarvikkeet eivät sovellu jäädytettäväksi. Ruoka-aputoimijan tulee käyttää pakastetut elintarvikkeet viimeistään 2 kk kuluessa. Parasta ennen -merkityt elintarvikkeet voi syömäkelpoisina luovuttaa päiväyksen jälkeen. Kylmäsäilytystä vaativat elintarvikkeet on kuljetettava ja säilytettävä lainsäädännön vaatimissa säilytys- ja lämpötiloissa.
- Lahjoitetut elintarvikkeet noudetaan sopimuksessa sovittuna ajankohtana. Mahdollisista poikkeuksista on aina erikseen ilmoitettava yhteyshenkilölle.
- Toimija on velvollinen palauttamaan lahjoittajan numeroidut laatikot takaisin lahjoittajalle.
- Pakkaamattomista elintarvikkeista ja valmistetusta ruuasta on lahjoittajan annettava ruoka-aputoimijalle tiedot elintarvikkeen nimestä, allergiaa ja intoleransseja aiheuttavista aineista sekä tarvittavat käyttö- ja säilytysohjeet.

3. ELINTARVIKKEIDEN LAHJOITUS- JA VASTAANOTTO KÄYTÄNNÖSSÄ

- Yhteistyön molemmat osapuolet huolehtivat siitä, että elintarvikkeiden kylmäketju toimii ja ruoka-aputoimijat luovuttavat elintarvikkeet avunsaajille viipymättä.
- Elintarvikehuoneiston, josta jaetaan kylmäsäilytystä vaativia elintarvikkeita, on oltava toiminnalle sopiva. Ilmoitus huoneistosta on tehtävä elintarvikeviranomaiselle.
- Elintarvikehuoneistolla on lainsäädännön mukaan oltava omavalvontasuunnitelma toimintaan liittyvien riskien ennakoimiseksi ja hallitsemiseksi. Kylmäsäilytyskalusteiden lämpötilat on kirjattava säännöllisesti. Myös kylmäsäilytystä vaativien elintarvikkeiden vastaanottolämpötilat olisi hyvä mitata ja kirjata säännöllisesti.
- Ruoka-aputoimijan on noudatettava jätteen käsittelyssä lainsäädännön vaatimuksia.
- Lahjoitukset käytetään ainoastaan hyväntekeväisyyteen. Lahjoitettuja elintarvikkeita ei saa myydä tai hyödyntää kaupallisesti. Omakustannushinta voidaan periä elintarvikkeista valmistetuista aterioista.
- Ruoka-avussa kaikki asiakkaat ovat tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia.

4. YHTEISTYÖN YLLÄPITO

- Sisällytä toimintasi vuosisuunnitelmaan:
  - Yhteydenotto/tapaaminen yhteistyökumppaniin säännöllisin väliajoin; keskustelua miten yhteistyö sujuu, onko parannettavaa?
  - Tutustuminen toisen toimintaan vapaaehtoisena; lahjoittaja osallistuu ruoanjakoon tai ruoka-aputoimija lahjoitettavien elintarvikkeiden keräilyyn.
  - Ruoanjako- ja ruokailuajankohtien päivittäminen eri kanavissa.
  - Yhteistyöstä tiedottaminen eri kanavissa, esim. verkkosivuilla tai sosiaalisessa mediassa lisää yhteistyön näkyvyyttä
  - Tapautumiin osallistuminen
- Epäselvissä tilanteissa ota yhteyttä yhteistyökumppaniin ja selvitä epäkohdat.
- Toimijoiden välinen yhteistyö tärkeää; ole yhteydessä, mikäli on esimerkiksi ylimääräistä ruokaa muille jaettavaksi.
- Hyviä kanavia ruoka-aputoimijoiden keskinäiseen viestintään ovat perinteisen puhelimen ja sähköpostin lisäksi yhteinen postituslista sekä alueellinen tai maakunnallinen WhatsApp-ryhmä.

4. YHTEISTYÖN YLLÄPITO

- Ruoka-aputoiminnan ulkoinen viestintä on tärkeää, sillä:
  - Avuntarvitsijat saavat tiedon missä ja milloin ruokaa jaetaan
  - Toiminnan rahoittajat ja päättäjät saavat ajankohtaista tietoa järjestön toiminnasta ja sen vaikutuksista
  - Kansalaiset saavat tietoa ruoka-aputoiminnasta

Hyvällä yhteistyöllä tehostetaan ja kehitetään ruoka-aputoimintaa, lisätään avoimuutta ja näkyvyyttä tärkeästä työstä, jota teemme!

Liitteet

- Sopimus pohja elintarvikkeiden lahjoittajan ja ruoka-aputoimijan yhteistyöstä
- Ruokaviraston ohje ruoka-apuun luovutettavista elintarvikkeista (Eviran ohje 16035/2)

